

הערל פרק שמיני יבמות

עט.

עין משפט נר מצוה

צו א טו"ע י"ד סימן
של סיני 3:
צח ב מ"י פ"י מהל'
אסורי צלה הלכה
כד יפ"ט הלכה י'
צט ב מ"י פ"י מהל'
ממרים הלכה ד'
ק ד מ"י פ"י מהל'
אסורי צלה הלכה כ'
כג:

תורה אור השלם

1. ויקרא המלך
לגבעונים ויאמר אליהם
והגבעונים לא מבני
ישראל הקוה בי אם
מיתר האמרי ובני
ישראל נשבעו להם
ויקרא שאל להביתם
הגבעונים מה אעשה
לכם ויבוקה אכפר וקרבו
את נחלת יי:

שמואל ב כא ג
3. ויאמר לו הגבעונים
אין לנו כסף וזהב עם
שאל ועם ביתו ואין לנו
איש לתמית בישראל
ויאמר מה אהם אמרים
אעשה לכם:

שמואל ב כא ד
4. ויתן להם שבעה אנשים
מבני ודועגונים לוי
בגבעת שאל בחיור יי
ויאמר המלך אני אתן:

שמואל ב כא ו
5. ולא ידבק בידך
מאומה מן החרם למען
ישב: ויחרור אפו ויתן
לך רחמים ורחמים
וידבק באשר נשבע

וידבק באשר נשבע
דברים יג יח
6. ויאמר משה אל העם
אל תיראו כי לבקעבור
נסות אתכם בא
האלהים ובעבור תהיה
לראות על פניכם לבלתי
תחטאו: שמות כ טו

7. כי ידעתי למען אשר
יצא את בני ואת ביתו
אחרי ושמרו דרך יי
לעשות צדקה ומשפט
למען יהיבי יי על
אברהם את אשר דבר
עליו: בראשית יח ט

8. ויחזק המלך את שני
בני רצפה בת איה אשר
ילדה לשאול את ארמני
ואת מפכשת ואת
חמשת בני מיכל בת
שאול ילדה אשר ילדה
לעדיאל בן ברולי
המלכות:

שמואל ב כא ח
9. ויחזק המלך על מפי
ביתו בן ידועתו בן שאול
על שבעת יי אשר
ביניהם בן דוד ובין
ידועתו בן שאול:

שמואל ב כא ז
10. לא ימותו אבות על
בנים ובנים לא ימותו על
אבות איש בחטאו
ימות: דברים כד טו

11. ותקח רצפה בת איה
את השק ותטהר לה אל
הצור מתחלת קציר עד
תקר מים עליהם מן
השמים וזאת תנה עוף
השמים לגוזל עליהם
יומם ואת יתת השדה
ללקח: שמואל ב כא י

12. לא תלך בבלותי על
העץ כי קבור תהיה
ביום ההוא כי קללת
אלהים תלך ולא תטמא
את אדמתך אשר יי
אלהיך: נתן לך

13. ויהי לשלמה שבעים אלף נשא סבל ושמונים אלף חצב בהר: מלכים א ה כט
14. ומבני ישראל לא נתן שלמה עבד כי הם אנשי המלחמה ועבדו וישלשו וישירי רכבו ופרשיו: מלכים א ט כב
15. ויספר שלמה כל האנשים הגרים אשר בארץ ישראל אשר הספר אשר ספרם וידע אביו ויפצאזו מאה ורמשים אלף ושלש אלפים ושש מאות: דברי הימים ב ב טו
16. ויעש מהם שבעים אלף (נושא) סבל ושמונים אלף חצב בהר: מלכים א ה כט
17. ויספכם נשיכם ויגרך אשר בקרב מותקין מחוטב עציך עד שאב מימיה: דברים כט י
18. ויתנם יהושע ביום ההוא חוטבי עצים ושאבי מים לעדה ולמוזבן יי: עד היום הזה אל המקום אשר יתקור: יהושע ט כ

ארמוני ומפכשות. אלו מפכשות היה בן שאל ואמר ר"ת
דהוא היה רבו של דוד לאמר צפרק קמא דערכות (דף
ד. וס) שהיה מניש פני דוד צלה וגרסם דלל מפכשות שמו
אלא איש בעל שמו כי מפכשות בן שאל נקרא איש בעל צדברי

הימים ולא כמה שכמו צספרים איש
בזשט שמו דלל מנינו צסוס מקוס איש
בזשט שנקרא מפכשות ואיש בזשט
נארג צתחלת מלכות בית דוד קודם
מעשה הגבעונים דליכא למימר
דמפכשות צנו של יהונתן היה רבו
של דוד דלותו לא מנינו צסוס מקוס
שנקרא לא איש בזשט ולא איש בעל
וא"ת ולמה לא חלק לו כבוד לרבו
לצקש עליו רחמים שלא יקלטנו הארון
וי"ל דשמת צקש ולא נענה:

ותמהו דה אר הצור. אומר
במדרש אל הצור
שהצדיקה (ט) עליו הדין ואמרה הצור
תמים פעלו: **דונגור גרסי.**
מדת שכירות דדון לצון מדה לאמר

בצבא צמרא (ט) (דף ט. ו) וקרו ליה (ט) דון
פפא: **ונתנינים** דוד גור עליהן.
צריש צמעמן פי' בקונטרס שגור
עליהן חמנות וכדכתיב והגבעונים לא
מבני ישראל המה וגו' כלומר אין

ראוין להצקש בישראל והשמת פריך
דמשה גור עליהן עבדות ואסור משוס
לא יהיה קדש ומשני דמשה לא גור
אלא להאול דרא ויהושע צומן
צזהמ"ק קיים ומנינו למימר דלל

נאסרו צסוס פנס משוס לא יהיה
קדש כיון דלל גור עליהן עבדות אף
צומן שאין צית המקדש קיים ודוד גור
עליהן חמנות ולא שעצדס לכולהו
דרי ואמי שפיר ה' דליון צמנינים
תורת צדיס דתמן צאלו נערות

(כמוצות דף כט. וס) דהצ' על הנתינה
יש לה קנס ואילו צצ' על השפחה
תנן דליון לה קנס ואומר צירושלמי
אפי' משומרת שלא נבעלה ועוד דלס
יש צסס תורת עבדות ליתסרו חרורי

צנתי דמשומרת אסור צשפחה דלאמר
צחיו עזד וחלו צן חורין לישא
שפחה אין יכול וצפרק עשרה יוסחין
(קידושין דף סט.) קאלמר דחרורי ומניני
מותרים לצ' זה ציה ועוד יי לפש

דכי פריך ולא עבדות ממש משה
גור עליהן ומסתמא גור נמי שלא
יתחנתו צסס דליון נכון שיתחנתו צסס
כיון דנרלין כעצדים ודוד נמי נוכל

לומר דגור עליהן עבדות כדי שלא
יתחנתו צסס והשמת פריך שפיר
דמשה גור עליהן ויחא השמת ה'
דקאלמר צימני ר' צקש להמיר נמניס
להפקיע עצדו מהס ועל ידי כן

יהיה מותר להסתחן צסס ומסיק
דחלק מוצח מי ימיר וכיון דלישמייר
צסס שעצד של חלק מוצח אין הגון
ליצקש צסס ופליגא דרבי חייל צר
אצ' דלמר חלק מוצח צומן שאין

צית המקדש קיים מותר ואס' היו מפקיעין חלק עדה היו מותרים לגמרי ושוב לא יחול שום עבדות של חלק מוצח אפילו לכשיבנה ואין נראה לרבינו מס דמלאורימא אסירי צללו דלל תתחנן כדמסיק רצ' לעיל (דף עו.) דבגירותן צית להו חמנות ומנן (מכות דף יג.) ואלו הן הלוקין הצ' על הממורת ועל הנתינה ומיהו איכא למימר דנתינה אצ' שיטפא דממורת נקטה וכן צריך לומר למאי דהוא צעי רצ' למימר דבגירותן לית להו חמנות דככל דוכתא איירי צגירות צגי קנס ובעשרה יוסחין (קידושין סט.) צמתנין ונראה לרבינו מס דדוד גור עליהם שעצדו והא דקאלמר לעיל ראוי להצקש עס ישראל היינו להיות צני חורין כמותן אצל חמנות אסור דמלאורימא והא דקאלמר צימני רבי צקשו להמיר נמניס לא להסתחן צסס אלא להפקיע עצדו ואמר להס רבי חלק מוצח מי ימיר להלך אין לנו להמיר אפילו חלקנו שלא יסתחן חלק מוצח ופליגא דרבי חייל צר אצ' דלמר חלק מוצח צומן שאין צית המקדש קיים מותר ממילא צלל שום

תריסר ירחי שפא. ללו דוקא דהא קרוב לתלמן שני הוא שהרי סוף שנותיו של דוד היה אלא לפי שאין דרך כבוד לספור אחר יצ"ח אחר שנתקבלו תנחומין על המט דלאמר צמועד קטן (דף כא.): אין לנו. לצדוע לשאלו וציתו לא כסף ולא זהב כי אס נפשות ואין לנו להמית

בשאר ישראל כי אס צורעו: **והוקענוס.** תליה: צאומה זו. **ישראל:** הרחמנים כו'. והני צבעונים כיון דלל מרחמי אינן ראוין ליצקש צסס מיד גור עליהן דוד לכך נאמר והגבעונים לא מבני ישראל המה: **ויחמול המלך.** ואי צארון תליא מילתא כיון דלל קלטו ארון מהו חמלתו של דוד. ומשני שלא העבירו: **וכי משא פנים יש צדכר.** וכי היה לו לדוד לישא פנים צדיני נפשות היה לו להעביר את כולן: **ואכתי משא פנים יש צדכר.** הואיל וקלטו ארון לא היה לו להמית אחר תחמיו: **ואל יתחלל שם שמים.** שהיו האומות אומרים אין אומה זו ראויה ליצקש צסס שהרי פשטו ידיהם צגרים ליטול מונוותיהם ולא עשו צסס נקמה: **עד תבן מים עליהם.** עד ימות הגשמים לא ייתנו לקצורה: **דוגור.** שכרים: **אלא מהכא ויספר שלמה (אס) כל האנשים וימלאו מאה וחמשים אלף ויעש מהם שבעים אלף (נושא) סבל: מחוטב עציך.** מדקרינהו לחוטבי עצים צנאפסייהו שמת מניה ללו צכלל ישראל נינהו וללו צכלל גרים אלא עבדים ועצדים פסולים נינהו וגבעונים חוטבי עצים נינהו דלהכי אצקניהו יהושע: **משה גור עליהן להאול דרא.** על חוטבי עצים שהיו צימיו: **ויסנס יהושע.** אלמא עבדים נינהו ויהושע לדורות הצדיס גור דכתיב (יהושע ט) לא יכרת מכס חוטבי עצים: **צומן צזהמ"ק קיים.** דכתיב (סס) ולמוצח ה': חלקנו

נתינים ניקרינהו ונפייסינהו (ט) ויקרא המלך לגבעונים ויאמר אליהם מה אעשה לכם ובמה אכפר וברכו את נחלת ה' ויאמרו לו הגבעונים אין לנו כסף וזהב עם שאל ועם ביתו ואין לנו איש וגו' ויתן לנו שבעה אנשים מבניו והוקענום לה' וגו' מיפיים ולא פייסינהו אמר שלשה סימנים יש באומה זו הרחמנים והביישנין וגומלי חסדים רחמנים דכתיב ונתן לך רחמים ורחמך והרבה ביישנין דכתיב בעבור תהיה יראתו על פניכם וגומלי חסדים דכתיב למען אשר יצוה את בניו ואת ביתו וגו' כל שיש בו שלשה סימנים הללו ראוי להדבק באומה זו ויקח המלך את שני בני רצפה בת איה אשר ילדה לשאול את ארמוני ואת מפכשות ואת חמשת בני מיכל בת שאול אשר ילדה לעדיאל בן ברולי המוחולתי מאי שנא הני אמר רב הונא העבירים לפני ארון כל שארון קולטו למיתה כל שאין ארון קולטו לחיים מתיב רב הנא בר שמינא ויחמול המלך על מפכשות בן יהונתן בן שאול שלא העבירו וכי משא פנים יש בדבר אלא שהעבירו וקלטו ובקש עליו רחמים ופלטו ואכתי משא פנים יש בדבר אלא שבקש רחמים שלא יקלטנו הארון והא כתיב ולא יומתו אבות על בנים (וגו') אמר רבי חייא בר אבא אמר רבי יוחנן מוטב שתעקר אות אחת מן התורה ואל יתחלל שם שמים בפרהסיא ויתקח רצפה בת איה את השק ותמהו לה אל הצור מתחלת קציר עד

נתך מים עליהם מן השמים ולא נתנה עוף השמים לנוח עליהם יומם וחית השדה לילה והא כתיב לא תלך בבלותי על העץ אמר רבי יוחנן משום רבי שמעון בן יהוצדק מוטב שתעקר אות אחת מן התורה ויתקדש שם שמים בפרהסיא שהיו עוברים ושבים אומרים מה טיבן של אלו הללו בני מלכים הם ומה עשו פשטו ידיהם בגרים גרורים אמרו אין לך אומה שראויה להדבק בה כזו ומה בני מלכים כך בני הדיוטות על אחת כמה וכמה ומה גרים גרורים כך ישראל על אחת כמה וכמה מיד נתוספו על ישראל מאה וחמשים אלף שנאמר ויהי לשלמה שבעים אלף נושא סבל ושמונים אלף חוצב בהר ודלמא ישראל הוו לא סלקא דעתך דכתיב ומבני ישראל לא נתן שלמה עבד ודלמא דוגור בעלמא אלא מהכא ויספר שלמה כל האנשים הגרים אשר בארץ ישראל (וגו') וימצאו מאה וחמשים אלף (וגו') ויעש מהם שבעים אלף (נושא) סבל ושמונים אלף חוצב בהר ונתנינים דוד גור עליהם משה גור עליהם דכתיב מחוטב עציך עד שואב מימין משה גור לההוא דרא דוד גור לכולי דרא ואכתי יהושע גור עליהו דכתיב ויתנם יהושע ביום ההוא חוטבי עצים ושאבי מים לעדה ולמוצח ה' יהושע גור בזמן שבית המקדש קיים דוד גור בזמן שאין בית המקדש קיים בימי

צית המקדש קיים מותר ואס' היו מפקיעין חלק עדה היו מותרים לגמרי ושוב לא יחול שום עבדות של חלק מוצח אפילו לכשיבנה ואין נראה לרבינו מס דמלאורימא אסירי צללו דלל תתחנן כדמסיק רצ' לעיל (דף עו.) דבגירותן צית להו חמנות ומנן (מכות דף יג.) ואלו הן הלוקין הצ' על הממורת ועל הנתינה ומיהו איכא למימר דנתינה אצ' שיטפא דממורת נקטה וכן צריך לומר למאי דהוא צעי רצ' למימר דבגירותן לית להו חמנות דככל דוכתא איירי צגירות צגי קנס ובעשרה יוסחין (קידושין סט.) צמתנין ונראה לרבינו מס דדוד גור עליהם שעצדו והא דקאלמר לעיל ראוי להצקש עס ישראל היינו להיות צני חורין כמותן אצל חמנות אסור דמלאורימא והא דקאלמר צימני רבי צקשו להמיר נמניס לא להסתחן צסס אלא להפקיע עצדו ואמר להס רבי חלק מוצח מי ימיר להלך אין לנו להמיר אפילו חלקנו שלא יסתחן חלק מוצח ופליגא דרבי חייל צר אצ' דלמר חלק מוצח צומן שאין צית המקדש קיים מותר ממילא צלל שום

נחלה: דברים כא כג. 13. ויהי לשלמה שבעים אלף נשא סבל ושמונים אלף חצב בהר: מלכים א ה כט. 14. ומבני ישראל לא נתן שלמה עבד כי הם אנשי המלחמה ועבדו וישלשו וישירי רכבו ופרשיו: מלכים א ט כב. 15. ויספר שלמה כל האנשים הגרים אשר בארץ ישראל אשר הספר אשר ספרם וידע אביו ויפצאזו מאה ורמשים אלף ושלש אלפים ושש מאות: דברי הימים ב ב טו. 16. ויעש מהם שבעים אלף סבל ושמונים אלף חצב בהר: מלכים א ה כט. 17. ויספכם נשיכם ויגרך אשר בקרב מותקין מחוטב עציך עד שאב מימיה: דברים כט י. 18. ויתנם יהושע ביום ההוא חוטבי עצים ושאבי מים לעדה ולמוצבן יי: עד היום הזה אל המקום אשר יתקור: יהושע ט כ.